

СХВАЛЕНО
педагогічною радою
Протокол № 04 від 29.04. 2021

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор центру

Олександр Стрілець

ПОЛОЖЕННЯ
«Про застосування в ДПТНЗ «Дніпровський центр професійно – технічної освіти» Етичного кодексу педагогічного працівника»

м. Дніпро 2021

РОЗДІЛ 1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Співвідношення “Етичного кодексу українського педагога” і чинного законодавства про педагогіку та виховання дитини

Норми “Етичного кодексу українського педагога” (далі - Кодексу) не відміняють і не замінюють положень чинного законодавства, а доповнюють та конкретизують його.

Педагогічний працівник поважає закон і усвідомлює свою відповідальність перед здобувачами освіти, педагогічним співтовариством та суспільством

Дане Положення розроблене у суворій відповідності вимогам ст.. 54 ЗУ «Про освіту», ЗУ «Про повну загальну середню освіту», «Про професійну (професійно-технічну) освіту», «Про охорону дитинства»

Стаття 2. Дія Кодексу за предметом, колом осіб та в часі

Дія Кодексу поширюється на всі види професійної діяльності педагога та на іншу його діяльність, яка не повинна суперечити його професійними обов'язкам, як педагога або підірвати престиж професії.

Дія цього Кодексу поширюється також на всіх, хто працює в Центрі.

Стаття 3. Основні терміни Кодексу

Вживані у Кодексі терміни слід вважати такими, що мають наступний зміст:

Етичний кодекс педагога - це система норм і правил поведінки та діяльності педагога, що базуються на гуманістичних засадах, загальнолюдських цінностях та принципах біоетики.

Педагог - особа (викладач, вихователь, майстер в/н, інші педагогічні працівники), яка веде викладацьку, навчально – виробничу, виховну діяльність або розробляє проблеми педагогіки у громадській сфері освіти та виховання.

Здобувач освіти - об'єкт-суб'єкт педагогічної діяльності, молода людина чи інша особа, які добровільно і свідомо або за проханням батьків звернулися за навчанням чи вихованням.

Місія педагога - всебічний гармонійний розвиток здобувача освіти, формування відповідальності за власне життя та життя оточуючих, виховання свідомого громадянина.

Автономія - право, яке має особа на визнання сталості системи цінностей, життєвих позицій та планів особи, спроможність до прийняття усвідомленого і вільного від зовнішнього впливу рішення; уособлення певних моральних цінностей.

Компетентність - здатність здобувача освіти та педагога, інших зацікавлених сторін розуміти інформацію і приймати самостійні рішення відповідно до поставленої мети і притаманної кожному суб'єкту системи цінностей.

Конфіденційність - нерозголошення інформації про особистість, що отримана в ході професійної діяльності, довірливість, сутоприватність.

Навчальний заклад - організація, заклад, установа чи об'єднання (різних форм управління та власності), які згідно діючого законодавства України працюють у системі освіти та виховання.

Угода про надання освіти - письмова чи усна угода (контракт), згідно якої одна сторона - педагог, що практикує індивідуально, або педагогічний заклад - бере на себе доручення іншої сторони – здобувача освіти або його представника - про надання освіти на умовах, передбачених угодою, а інша сторона – здобувач освіти (або його представник) зобов'язується дотримуватися і виконувати норми та правила, відповідні розпорядження та рекомендації педагога чи вихователя.

РОЗДІЛ 2. ОСНОВНІ ПРИНЦИПИ ПЕДАГОГІЧНОЇ ЕТИКИ

Стаття 4. Твори благо

Діяльність педагогічного працівника спрямована на всебічний розвиток здобувача освіти з метою виховання свідомого громадянина та допомоги в його адаптації до життя в суспільстві.

Педагогічний працівник, який навчає здобувача освіти, має виконувати свою місію з любов'ю та повагою до його життя.

Педагогічний працівник дотримується принципів загальнолюдської та професійної моралі, є чесним та беззастережно відданим своїм обов'язкам.

Педагогічний працівник у всіх випадках запобігає завданню шкоди здобувачеві освіти, не має права наражати здобувача освіти на небезпеку, повинен захищати здобувача освіти від будь-яких шкідливих впливів.

Педагогічний працівник не може пропонувати здобувачеві освіти знання, які загрожують його життю або суспільству в цілому, використовувати методи, які негативно впливають на психічний або фізичний стан здоров'я.

Стаття 5. Принцип автономності педагогічного працівника

Необхідною умовою педагогічної діяльності є максимальна незалежність у дотриманні своїх професійних прав і обов'язків, що передбачає свободу педагогічного працівника від будь-якого зовнішнього тиску чи втручання в його діяльність, а також від впливу своїх особистих інтересів.

Педагогічний працівник не допускає у своїй професійній діяльності компромісів, якщо такі компроміси розходяться з інтересами мети освітньої діяльності.

Педагогічний працівник має право на вільний творчий педагогічний експеримент в межах чинного законодавства України.

Педагогічний працівник не нав'язує навчання лише з метою власного прибутку.

Стаття 6. Домінантність інтересів учня

У межах дотримання вимог законодавства педагогічний працівник у своїй професійній діяльності дотримується переваги інтересів здобувача освіти перед інтересами усіх інших осіб, балансу професійних інтересів, інтересів колег, партнерів, співробітників, інтересів батьків або законних представників молодшої людини.

Педагогічний працівник має вміння вислуховувати та давати поради, розуміти глибинні причини психологічних ускладнень здобувача освіти, незалежно від факторів, що обумовлюють виникнення цих ускладнень.

Педагогічний працівник допомагає здобувачеві освіти за всіх обставин коректно та дбайливо.

Педагогічний працівник має підводити здобувача освіти до саморозкриття і творчості, управляти педагогічним процесом без примушення, вселяти в здобувачів освіти радість, доброзичливість, впевненість і оптимізм, відповідальність за власне життя, життя на Землі.

У всіх випадках, коли погляди здобувача освіти на процес навчання в чомусь відрізняються від думки педагогічного працівника, останній, не зважаючи на це, повинен прагнути знайти порозуміння з здобувачем освіти, морально його підтримати.

Стаття 7. Компетентність та сумлінність

Суспільна значущість і складність професійних обов'язків педагогічного працівника вимагає від нього високого рівня професійної підготовки, фундаментальних знань теорії і практики виховання та навчання, опанування відповідними методами та технологіями педагогічної діяльності.

Педагогічний працівник використовує (у межах можливого) всі необхідні для досягнення позитивного педагогічного результату засоби, сучасні знання, методи педагогіки та виховання, у разі потреби - звертається до інших спеціалістів.

Педагогічний працівник користується науковими досягненнями, проявляючи обачливість і беручи до уваги можливі наслідки своїх висловлювань серед здобувачів освіти. При цьому необхідно уникати вчинків та висловлювань рекламного характеру, як на свою особисту користь, так і на користь установ і організацій, які педагог представляє, на користь справи з негативними наслідками.

Стаття 8. Чесність та порядність

Педагогічний працівник як у своїй професійній діяльності, так і у приватному житті чесний і порядний в усіх питаннях.

Педагогічний працівник поважає права, законні інтереси, честь, гідність, репутацію та почуття осіб, з якими він спілкується. Не допускає проявів агресії по відношенню до всіх учасників освітнього процесу, колег, та батьків здобувачів освіти, не допускає випадків булінгу та мобінгу. Розуміє відповідальність що настає за невиконання вимог законодавства.

Педагогічний працівник уникає:

- будь-якої дії, спрямованої на ствердження несправедливості;
- вимагання винагороди, яка не встановлена чинним Законодавством України.

Педагогічний працівник повинен бути чесним, вірним слову, даному здобувачеві освіти, учасникам освітнього процесу, колегам та батькам здобувачів освіт

Стаття 9. Культура поведінки

Педагогічний працівник гідний своєму покликанню в всіх проявах свого життя, дотримується високого рівня культури поведінки, поводить себе стримано та тактовно, зберігає самоконтроль і витримку, слідкує за своїм зовнішнім виглядом.

Педагогічний працівник вмiє створювати в учнівському колективi атмосферу доброзичливостi, взаємопiдтримки, взаємодопомоги, творчої співпраці, зацікавленості в отриманні нових знань.

Педагогічний працівник відмовляється у вихованні від авторитарності та категоричності і намагається виконати свій обов'язок без погроз, примушення і насильства.

Педагогічний працівник уникає проявів негативних емоційних реакцій, які принижують людську гідність всіх учасників освітнього процесу.

Авторитет педагогічного працівника ґрунтується на компетентності, справедливості, такті, вмінні турбуватися про своїх вихованців. Педагогічний працівник не створює свій авторитет за допомогою некоректних способів і не зловживає ним

РОЗДІЛ 3. ЗОБОВ'ЯЗАННЯ ПЕДАГОГІЧНОГО ПРАЦІВНИКА ЩОДО ЗДОБУВАЧА ОСВІТИ

Стаття 10. Вищий обов'язок педагогічного працівника - виховання свідомої, освіченої відповідно до вимог часу, людини

Педагогічний працівник приймає на себе особисту моральну відповідальність за всебічний розвиток здобувача освіти.

Педагогічний працівник розвиває в здобувачеві освіти віру в своїх вихователів, віру в своїх товаришів, віру в людей, віру в самого себе.

Педагогічний працівник відкриває здобувачеві освіти радість спілкування: радість сумісного пізнання, сумісної праці, гри, відпочинку.

Педагогічний працівник сприяє реалізації права здобувача освіти на здобуття ним сучасних, всебічних знань, необхідних умінь і навичок.

Педагогічний працівник виховує в здобувачеві освіти чесне і благородне ставлення до оточуючого світу, до інших людей, до себе.

Стаття 11. Педагогічний працівник готовий поважати автономію здобувача освіти

Педагогічний працівник поважає психофізичну і духовну цілісність, моральні ідеали, честь і достоїнство особистості здобувача освіти та сприяє їх розвитку при наданні педагогічних послуг.

Педагогічний працівник поважає автономію здобувача освіти навіть у тому випадку, якщо він не схвалює відмову здобувача освіти від запропонованих дій.

Здобувач освіти має право вільно висловлювати свої думки та мати власну позицію у процесі обговорення навчального матеріалу.

Негуманне ставлення до здобувача освіти, приниження людської гідності, використання в особистих інтересах праці здобувача освіти неприпустимі.

Педагогічний працівник поважає право кожного здобувача освіти вільно вибирати для себе педагога. Він зобов'язаний допомогти здобувачеві освіти здійснити це право.

Стаття 12. Педагогічний працівник забезпечує конфіденційність інформації

Педагогічний працівник не має права розголошувати інформацію про особистість навіть після закінчення навчання здобувача освіти, за винятком випадків професійних консультацій чи обставин, передбачених законом.

Педагогічний працівник не вправі розголошувати без дозволу здобувача освіти чи його законного представника відомості про особисте життя здобувача освіти, отримані в ході виховання та навчання.

При використанні конфіденційної інформації в навчальному процесі, науково-дослідній роботі, в публікаціях забезпечується анонімність здобувача освіти.

Представлення інформації про здобувача освіти на наукових конференціях, в наукових публікаціях, у засобах масової інформації є етичним тільки в тому випадку, якщо здобувач освіти або його батьки цілком проінформовані про можливу втрату конфіденційності, усвідомлюють це й у письмовому вигляді дають добровільну згоду на таке представлення.

Стаття 13. Педагогічний працівник сприяє встановленню з здобувачем освіти відносин взаємного співробітництва та співтворчості на благо здобувача освіти

Педагогічний працівник розглядає учбовий процес як відкритий процес соціального партнерства, якому притаманна особиста відповідальність усіх учасників.

Педагогічний працівник виявляє професійний такт і високу культуру в спілкуванні та роботі з здобувачем освіти. Встановлення довірчих взаємовідносин співробітництва та співтворчості між педагогічним працівником і здобувачем освіти визначають успіх навчання та виховання і є одним із головних обов'язків педагога.

Педагогічний працівник сприяє усвідомленню та реалізації відповідального ставлення здобувача освіти до процесу навчання, активно залучає здобувачів освіти до розвитку шкільного самоврядування.

В усіх випадках невідкладного педагогічного втручання педагогічний працівник повинен донести до свідомості здобувача освіти необхідність та доцільність цих дій.

Якщо стан здобувача освіти виключає можливість довірчих взаємовідносин з педагогічним працівником, їх встановлюють з його законними представниками, родиною чи близькими йому людьми, або звертаються за допомогою до відповідного фахівця.

Стаття 14. Педагогічний працівник дотримується принципу гендерної рівності

Педагогічний працівник неухильно дотримується принципу рівності чоловіків та жінок на основі паритетності при наданні їм послуг освіти.

Педагогічний працівник сприяє розкриттю знань про роль чоловіків і жінок, що відведена їм у розвитку суспільства.

Стаття 15. Відмова педагогічного працівника від надання педагогічних послуг

Педагогічний працівник не несе відповідальності за виховання та навчання здобувача освіти в разі відмови його чи його батьків (опікунів) від послуг педагога.

Педагогічний працівник має право відмовитися від виховання та навчання здобувача освіти з особистих причин.

Стаття 16. Оплата праці педагогічний працівник визначається нормами діючого законодавства

Педагогічний працівник не має права пропонувати здобувачеві освіти ніякі додаткові платні освітні послуги.

У випадках, якщо не визначені норми, педагог може оцінювати свою діяльність з врахуванням якості освітніх послуг.

Оцінка діяльності педагогічного працівника повинна враховувати:

- складність і унікальність запропонованих послуг;
- необхідні вміння та досвід педагога;
- якість виконуваної роботи.

РОЗДІЛ 4. ЗОБОВ'ЯЗАННЯ ПЕДАГОГА ЩОДО БАТЬКІВ НЕПОВНОЛІТНЬОГО ЗДОБУВАЧА ОСВІТИ

Стаття 17. Надання педагогічної допомоги батькам здобувача освіти

При вихованні та навчанні неповнолітніх здобувачів освіти педагогічний працівник спирається на допомогу батьків, опікунів чи їх законних представників, залучає їх як співробітників та одnodумців до процесу виховання здобувача освіти. Педагогічний працівник та батьки мають бути єдиною командою у вихованні та навчанні здобувача освіти.

Зрозуміло та об'єктивно інформує батьків (опікунів) про стан навчання та виховання здобувача освіти для створення спільної позиції стосовно допомоги учню в навчанні.

Педагогічний працівник будує взаємовідносини з батьками (опікунами) здобувача освіти на правах взаємної поваги, довіри, доброти, тактовності та відвертості.

Стаття 18. Педагогічний працівник не втручається без професійно обумовлених причин у справи родини та приватне життя своїх здобувачів освіти

Ступінь втручання педагога в приватне життя здобувача освіти визначається винятково професійною необхідністю, коли існує загроза життю, здоров'ю та розвитку здобувача освіти.

Педагогічний працівник роз'яснює батькам, опікунам чи законним представникам здобувача освіти необхідність, мету і методи передбачуваного педагогічного втручання.

Якщо неповнолітній вимагає конфіденційності в наданні педагогічних послуг, педагогічний працівник з'ясовує причини, з яких його здобувач освіти не бажає інформування батьків або інших законних представників, і поясняє необхідність залучення останніх до його виховання.

РОЗДІЛ 5. ВЗАЄМОВІДНОСИНИ І ВЗАЄМОДІЯ ПЕДАГОГІВ

Стаття 19. Взаємини між педагогічними працівниками

Принцип поваги до своєї професії домінує у всіх сферах діяльності педагога: професійній, громадській, публіцистичній та ін. Свою діяльність він спрямовує на збереження та підвищення її престижності.

Педагогічний працівник поважає права іншого педагога як людини та фахівця.

Взаємини між педагогами будуються на підставі колегіальності, рівноправності, чесності, справедливості, порядності та довіри, а також готовності поділитися своїми професійними знаннями та досвідом.

Педагогічні працівники допомагають один одному у подоланні труднощів та у складних випадках. У разі виникнення розбіжностей між колегами, слід шукати шляхів їх усунення, у разі потреби - за посередництвом етичного комітету відповідної професійної асоціації.

Обов'язок кожного педагогічного працівника - неупереджено аналізувати як власні помилки, так і помилки своїх колег. Виявлення незгоди з думками чи діями колег, критика на їх адресу не повинні принижувати особу думки чи дії якої піддаються критиці, повинні бути обґрунтованими, об'єктивними, тактичними, необразливими і доброзичливими. Переслідування педагогічного працівника за критику заборонено.

Педагогічний працівник не має права публічно ставити під сумнів чи дискредитувати професійну кваліфікацію іншого педагогічного працівника. Обговорення діяльності іншого педагога, колеги, керівництва у присутності здобувачів та їх батьків чи опікунів, або сторонніх осіб є неприпустимим. Спроби завоювати собі авторитет шляхом дискредитації колег неетичні.

Педагогічні працівники уникають необґрунтованих і скандальних конфліктів у взаємовідносинах. У випадку виникнення розбіжностей у поглядах вони прагнуть до їх конструктивного вирішення.

Моральний обов'язок педагогічного працівника активно протидіяти практиці безчесних і некомпетентних колег, а також різного роду непрофесіоналів, що наносять шкоду розвитку та життю здобувача освіти.

Педагогічний працівник усвідомлює межі між професійним і приватним спілкуванням під час виконання ним своїх професійних обов'язків.

Педагогічний працівник зобов'язаний охороняти честь педагогічного співтовариства, з повагою і доброзичливістю ставитися до колег.

Педагогічні працівники одного і того ж навчального закладу уникають конкуренції, що заважає їх партнерству при виконанні спільної справи.

У навчальному закладі дотримується культура спілкування, що виражається у взаємній повазі, доброзичливості і умінні знаходити спільну мову. Відповідальність за підтримку такої атмосфери покладається на керівника навчального закладу.

Керівник навчального закладу зобов'язаний піклуватися про захист морально-етичних позицій і принципів, особистої гідності, а також достатнє матеріальне забезпечення і соціальний захист, створення належних умов для здійснення фахової діяльності, підвищення фахової кваліфікації підлеглих.

Адміністрація навчального закладу з повагою відноситься до різноманітності політичних, релігійних, філософських поглядів, смаків і думок, створює умови для обміну поглядами, можливості знайти спільну мову. Різні статуси педагогічних працівників, кваліфікаційні категорії і обов'язки не повинні перешкоджати рівноправному вираженню всіма педагогічними працівниками своїх думок і захисту своїх переконань.

Стосунки адміністрації з кожним Педагогічним працівником базуються на принципах рівноправності. Адміністрація не може вимагати чи збирати інформацію про особисте життя Педагога, не пов'язане з виконанням ним своїх трудових обов'язків.

Оцінки і рішення керівника навчального закладу повинні бути неупередженими, ґрунтуватися на фактах чи реальних заслугах педагогічного працівника. Претенденти на більш високу кваліфікаційну категорію повинні відбиратися і підтримуватися незалежно від їх особистої близькості чи покірності керівнику навчального закладу.

Педагогічний працівник має право брати активну участь в роботі професійних об'єднань педагогічних працівників, одночасно отримуючи їх захист і підтримку.

Професійні об'єднання педагогічних працівників сприяють і надають кожному із своїх членів допомогу у дотриманні та відстоюванні принципів високого професіоналізму, фахової незалежності, моральності та етики.

РОЗДІЛ 6. САМОВДОСКОНАЛЕННЯ ПЕДАГОГА

Стаття 21. Підтримання професійної компетентності

Обов'язок Педагогічного працівника - свідомо оцінити роль, яку він може взяти на себе в конкретному випадку в залежності від своєї компетентності, інтелекту, обставин та середовища.

Професійна компетентність та авторитет педагогічного працівника базується на його здатності бути стриманим, чуйним, доброзичливим, принциповим, творчим, здатним засвоювати передовий досвід і передати його іншим.

Педагогічний працівник відповідальний за безперервне підвищення та удосконалення професійного рівня та самовдосконалення.

Педагогічний працівник здобуває, застосовує і поглиблює наукові знання, поширює відповідну інформацію серед здобувачів освіти, колег і громадськості, одержує консультації і використовує допомогу спеціалістів інших спеціальностей, якщо це необхідно.

Педагогічний працівник - керівник навчального закладу, формуючи педагогічний колектив, усвідомлює власну відповідальність за підтримку та розвиток професійної компетентності педагогічного колективу.

РОЗДІЛ 7. ПЕДАГОГ І СУСПІЛЬСТВО

Стаття 22. Участь у громадському житті

У своїй громадській роботі педагог пам'ятає про свою підвищену суспільну відповідальність, обумовлену його професійною діяльністю. Педагогічний працівник авторитетом своєї професії чи професіонального співтовариства спрямовує на захист загальнолюдських цінностей та принципів.

Реалізуючи у громадській роботі свій соціальний ідеал, педагогічний працівник завжди пам'ятає про свою особливу роль вихователя, носія світла знань.

Педагогічний працівник має бути прикладом участі у громадському житті суспільства завдяки своїй неупередженій громадянській позиції, благочинній діяльності.

Педагогічний працівник не повинен зловживати своїм авторитетом для задоволення своїх особистих або політичних інтересів за рахунок здобувачів освіти.

РОЗДІЛ 8. ЗАСТОСУВАННЯ КОДЕКСУ ТА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ

Стаття 23. Визнання Кодексу педагогічним колективом навчального закладу

Кодекс педагогічної етики визнається педагогічним колективом Центру.

Стаття 24. Правові наслідки порушення положень Кодексу

У разі порушення Кодексу педагогами або іншими працівниками Центру, що працюють з учнівською молоддю, до винних осіб можуть бути застосовані методи впливу передбачені чинним законодавством.

Положення вносить:

Заступник директора з НВих.Р

Зюкова Л.І.